Հաստատված է

ՀՀ հաշվեքննիչ պալատի 2023 թվականի

հունվարի 25-ի նիստի թիվ 21 -Ա որոշմամբ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՀԱՇՎԵՔՆԻՉ ՊԱԼԱՏ

ԸՆԹԱՑԻԿ ԵԶՐԱԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆ

ՀՀ ՖԻՆԱՆՍՆԵՐԻ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹՅԱՆ 2022 ԹՎԱԿԱՆԻ ՊԵՏԱԿԱՆ ԲՅՈՒՋԵԻ ԻՆՆ ԱՄԻՍՆԵՐԻ ԿԱՏԱՐՄԱՆ ՀԱՇՎԵՔՆՆՈՒԹՅԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔՆԵՐԻ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ

2023

Բ Ո Վ Ա Ն Դ Ա Կ ՈՒ Թ Յ ՈՒ Ն

1. Ներածական մաս ..... էջ 2
2. Հապավումների ցանկ ..... էջ 4
3. Ամփոփագիր ..... էջ 5
4. Հաշվեքննության հիմնական արդյունքներ ..... էջ 6
5. Հաշվեքննության օբյեկտի ֆինանսական ցուցանիշներ ..... էջ 7
6. Անհամապատասխանությունների վերաբերյալ գրառումներ ..... էջ 10
7. Խեղաթյուրումների վերաբերյալ գրառումներ ..... էջ 11
8. Հետհսկողական գործընթաց ..... էջ 12
9. Առաջարկություններ ..... էջ 13
10. Հավելվածներ ..... էջ 14

1. Ն Ե Ր Ա Ծ Ա Կ Ա Ն Մ Ա Ս

Հաշվեքննության հիմքը	ՀՀ հաշվեքննիչ պալատի 2022 թվականի հոկտեմբեր 27-ի թիվ 207-Ա որոշում:
Հաշվեքննության օբյեկտը	ՀՀ ֆինանսների նախարարություն:
Հաշվեքննության առարկան	2022 թվականի պետական բյուջեի ինն ամիսների մուտքերի ձևավորման և ելքերի իրականացման կանոնակարգված գործունեություն:
Հաշվեքննության առարկայի չափանիշները	1. «Պետական պարտքի մասին» ՀՀ օրենք, 2. «Տեղական ինքնակառավարման մասին» ՀՀ օրենք, 3. «ՀՀ բյուջետային համակարգի մասին» ՀՀ օրենք, 4. «Ֆինանսական համահարթեցման մասին» ՀՀ օրենք, 5. «Հայաստանի Հանրապետության 2022թ. պետական բյուջեի մասին» ՀՀ օրենք, 6. ՀՀ կառավարության 2021թ. դեկտեմբերի 23-ի «Հայաստանի Հանրապետության 2022թ. պետական բյուջեի կատարումն ապահովող միջոցառումների մասին» թիվ 2121-Ն որոշում, 7. ՀՀ Վարչապետի 2021թ. հունվարի 18-ի «Հայաստանի Հանրապետության 2022թ. բյուջետային գործընթացն սկսելու մասին» թիվ 35-Ա որոշում, 8. ՀՀ կառավարության 2021թ. նոյեմբերի 18-ի «Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2021-2026 թվականների գործունեության միջոցառումների ծրագիրը հաստատելու մասին» թիվ 1902-Լ որոշում, 9. ՀՀ Վարչապետի 2018թ. հունիսի 11-ի «ՀՀ ֆինանսների նախարարության կանոնադրությունը հաստատելու մասին» թիվ 743-Լ որոշում և այլն:
Հաշվեքննությունն ընդգրկող ժամանակաշրջանը	2022 թվականի հունվարի 1-ից մինչև 2022 թվականի սեպտեմբերի 30-ը ներառյալ:
Հաշվեքննության կատարման ժամկետը	2022 թվականի նոյեմբերի 3-ից մինչև 2023 թվականի հունվարի 31-ը ներառյալ:

Հաշվեքննության մեթոդաբանությունը	Հաշվեքննությունն իրականացվել է «Հաշվեքննիչ պալատի մասին» ՀՀ օրենքի, ՀՀ հաշվեքննիչ պալատի 2020թ հուլիսի 30-ի թիվ 132–Լ որոշմամբ հաստատված «ՀՀ պետական բյուջեի երեք, վեց, ինն ամիսների և տարեկան կատարման հաշվեքննության ուղեցույց», ՀՀ հաշվեքննիչ պալատի 2022թ ապրիլիի 22-ի թիվ 102–Լ որոշմամբ հաստատված «Ֆինանսական հաշվեքննության մեթոդաբանություն» և թիվ 100–Լ որոշմամբ հաստատված «Համապատասխանության հաշվեքննության մեթոդաբանություն» ուղեցույցների համաձայն: Իրականացվել է ֆինանսական և համապատասխանության հաշվեքննություն, որի ընթացքում կիրառվել են զննում, հարցում, վերլուծական ընթացակարգ, վերահաշվարկ և վերակատարում ընթացակարգերը:
Հաշվեքննությունն իրականացրած կառուցվածքային ստորաբաժանում	Հաշվեքննությունն իրականացվել է ՀՀ հաշվեքննիչ պալատի չորրորդ վարչության կողմից, որի աշխատանքները համակարգում է ՀՀ հաշվեքննիչ պալատի անդամ Եղիշե Սողոմոնյանը:

2. ՀԱՊԱՎՈՒՄՆԵՐԻ ՑԱՆԿ

2.1 Հայաստանի Հանրապետություն – ՀՀ:

2.2 Հայաստանի Հանրապետության ֆինանսների նախարարություն – Նախարարություն:

2.3 (1006-13001) «Կառավարության պարտքի սպասարկում» (01070101) «Կառավարության պարտքի սպասարկում (տոկոսավճարներ)» (Ներքին տոկոսավճարներ), (441100) «Ներքին տոկոսավճարներ» հոդված - Ծախսային ուղղություն 1:

2.4 (1006-13001) «Կառավարության պարտքի սպասարկում» (1070101) «Կառավարության պարտքի սպասարկում (տոկոսավճարներ) (Արտաքին տոկոսավճարներ), (442100) «Արտաքին արժեթղթերի գծով տոկոսավճարներ» և (442200) «Արտաքին վարկերի գծով տոկոսավճարներ» հոդվածներ - Ծախսային ուղղություն 2:

2.5 (1212-12002) «Ֆինանսական աջակցություն տեղական ինքնակառավարման մարմիններին» (01080101) «Պետական բյուջեից համայնքների բյուջեներին ֆինանսական համահարթեցման սկզբունքով տրվող դոտացիաներ և Ազգային Ժողովի ընդունած օրենքների կիրարկման արդյունքում համայնքների բյուջեների կորուստների փոխհատուցում» (463300) «Պետական բյուջեից համայնքների բյուջեներին ֆինանսական համահարթեցման սկզբունքով տրվող դոտացիաներ» հոդված - Ծախսային ուղղություն 3:

2.6 (1108-11001) «Պլանավորում, բյուջետավորում, գանձապետական ծառայություններ, պետական պարտքի կառավարում, տնտեսական և հարկաբյուջետային քաղաքականության մշակում և մոնիտորինգ», «Գործադիր իշխանության, պետական կառավարման հանրապետական և տարածքային կառավարման մարմինների պահպանում» հոդված - Ծախսային ուղղություն 4:

3. ԱՄՓՈՓԱԳԻՐ

Նախարարության 2022թ. բյուջեի ինն ամիսների կատարման հաշվեքննության Ծախսային՝ 1,2,3,4 ուղղություններում 2022թ. պետական բյուջեի ինն ամիսների պլանների ճշտմանը վերաբերվող տեղեկատվությունը ներկայացված է Հավելված 1-ում:

Նախարարության 2022թ. բյուջեի ինն ամիսների կատարման հաշվեքննության Ծախսային՝ 1,2,3,4 ուղղությունների փաստացի ֆինանսավորումները հանրագումարով կազմել են 182,118,494.20 հազ. դրամ, դրամարկղային ծախսերի հանրագումարը՝ 182,104,315.69 հազ.դրամ, իսկ փաստացի ծախսերի հանրագումարը՝ 182,246,827.31 հազ. դրամ:

Հաշվետու ժամանակաշրջանի Նախարարության Ծախսային՝ 1,2,3,4 ուղղությունների ճշտված պլանի և դրամարկղային ծախսի հանրագումարների միջև առաջացած 12,587,754.11 հազ. դրամի տարբերությունները վերաբերում են.

- Ծախսային ուղղություն 1-ին՝ 3,948,144.06 հազ. դրամ:
- Ծախսային ուղղություն 2-ին՝ 8,539,810.39 հազ. դրամ, այդ թվում՝ (442100) «Արտաքին արժեթղթերի գծով տոկոսավճարներ» հոդվածով 3,603,637.50 հազ. դրամ, (442200) «Արտաքին վարկերի գծով տոկոսավճարներ» հոդվածով 4,936,172.89 հազ. դրամ):
- Ծախսային ուղղություն 4-ին՝ 99,799.66 հազ. դրամ, որից 14,178.50 հազ. դրամը ֆինանսավորման և դրամարկղային ծախսի տարբերությունն է (տես՝ Հավելված 2):

Նախարարության Ծախսային՝ 1,2,3,4 ուղղությունների 2022թ. պետական բյուջեի ինն ամիսների ընդհանուր կատարողականը կազմել է 93,5%, իսկ տարեկան ճշտված պլանի նկատմամբ կատարողականը կազմել է 64,9%: Ըստ հաշվեքննվող ծախսային ուղղությունների կատարողականները ներկայացվում Հավելված 3-ում:

Նախարարության 2022թ. բյուջեի ինն ամիսների կատարման ֆինանսական և համապատասխանության հաշվեքննությամբ արձանագրվել է հետևյալ ուշագրավ փաստը.

2022թ. բյուջեի ինն ամիսների Ծախսային ուղղություն 4-ի «Աշխատողների աշխատավարձեր և հավելավճարներ» (411100) հոդվածում արձանագրված 283,028.43 հազ. դրամը Նախարարության կողմից հաշվարկված և վճարված պարգևատրման գումարն է:

4. ՀԱՇՎԵՔՆՆՈՒԹՅԱՆ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔՆԵՐ

Նախարարությունից պահանջվել և ստացվել է ամբողջական տեղեկատվություն, որի ուսումնասիրությամբ, ինչպես նաև օգտվելով Նախարարության գանձապետական վճարահաշվարկային էլեկտրոնային համակարգերի շտեմարաններից և հասանելի այլ պաշտոնական աղբյուրներից, ստացվել են բավարար տեղեկատվություն սույն հաշվեքննությունն իրականացնելու համար:

Նախարարության 2022թ. ՀՀ պետական բյուջեի ինն ամիսների մուտքերի ձևավորման և ելքերի իրականացման կանոնակարգված գործունեության նկատմամբ իրականացված հաշվեքննության ընթացքում Նախարարության Ծախսային՝ 1,2,3 ուղղություններում անհամապատասխանություններ, խեղաթյուրումներ և այլ փաստեր չեն արձանագրվել: Նախարարության Ծախսային ուղղություն 4-ում առկա է թվով 1 անհամապատասխանություն (տես՝ գլուխ 6) և թվով 1 խեղաթյուրումներ (տես՝ գլուխ 7):

Նախարարության 2022թ. ինն ամիսների ֆինանսական և համապատասխանության հաշվեքննության արձանագրության (ՀՀ հաշվեքննիչ պալատի 2023թ. հունվարի 13-ի թիվ ՀՊԵ/01/13-2023 գրություն) վերաբերյալ հաշվեքննության օբյեկտը սույն թվականի հունվարի 25-ի դրությամբ պատասխան չի տրամադրել:

5. ՀԱՇՎԵՔՆՆՈՒԹՅԱՆ ՕԲՅԵԿՏԻ ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՑՈՒՑԱՆԻՇՆԵՐ

5.1 Նախարարության 2022թ. ինն ամիսների ֆինանսական ամփոփ ցուցանիշները ներկայացված են ստորև (տես՝ Աղյուսակ 1):

Աղյուսակ 1

Նախարարության 2022թ. ինն ամիսների ֆինանսական ամփոփ ցուցանշներ

(հազար դրամ)

ՀՀ ֆինանսների նախարարություն	Հաշվետու ժամանակա-հատվածի պլան	Հաշվետու ժամանակա-հատվածի ճշտված պլան	Դրամար-կղային ծախս	Փաստացի ծախս
Ընդամենը	195,456,786.60	195,497,421.21	182,677,259.17	182,828,151.02
1006 Պետական պարտքի կառավարում	144,834,363.00	144,726,416.00	132,221,175.71	132,221,175.71
1015 Սոցիալական փաթեթների ապահովում	24,816.00	24,816.00	14,640.00	14,640.00
1031 Հանրային հատվածի ֆինանսական ոլորտի մասնագետների վերապատրաստում	21,900.00	19,600.00	8,868.91	8,868.91
1108 Հանրային ֆինանսների կառավարման բնագավառում պետական քաղաքականության մշակում, ծրագրերի համակարգում և մոնիտորինգ	2,213,907.40	2,370,639.01	2,086,371.37	2,237,263.22
1137 Գնումների գործընթացի կարգավորում և համակարգում	95,325.00	89,475.00	80,314.88	80,314.88
1205 Սոցիալական ապահովություն	4,633.00	4,633.00	4,046.10	4,046.10
1212 Տարածքային զարգացում	48,261,842.20	48,261,842.20	48,261,842.20	48,261,842.20

5.2 Նախարարության 2022թ. ինն ամիսների մուտքերը ձևավորվել են թվով 13 եկամտատեսակներից: Հաշվետու ժամանակահատվածում Նախարարության եկամուտները (մուտքեր) պլանով սահմանված 468,037,546.70 հազ. դրամի պայմաններում փաստացի կազմել են 391,681,467.95 հազ. դրամ, տարբերությունը՝ -76,356,079.75 հազ. դրամ՝ ըստ Նախարարության գանձապետական վճարահաշվարկային էլեկտրոնային համակարգի տեղեկատվության (LS FINANCE, A-0261): Նախարարության հաշվետու ժամանակաշրջանի մուտքերի գծով առաջացած տարբերությունները ներկայացված են ստորև (տես՝ Աղյուսակ 2):

Աղյուսակ 2

Նախարարության 2022 թվականի ինն ամիսների եկամուտների վերաբերյալ

(հազար դրամ)

Թիվ	Մուտքեր *(եկամտատեսակներ)*	Նախատեսված	Փաստացի	Տարբերություններ *(+,-)*
1	*2*	*3*	*4*	*5*
Ընդամենը, *այդ թվում՝*		468,037,546.70	391,681,466.95	-76,356,079.75
1	**Պետական տուրքեր, ընդամենը,** *այդ թվում՝*	7,312,462.50	7,737,153.40	-424,690.90
1.1	(900005016689) *Աուդիտորական ծառայությունների իրականացում*	*0.00*	*273.70*	*-273.70*
1.2	(900005169058) *Բանկային և ֆինանսավարկային կազմակերպություններին լիցենզիա տալու համար*	*1,500.00*	*1,506.00*	*-6.00*
1.3	(900005061149, 900005162137 և 900005162616) *Վիճակախաղերի, շահումներով խաղերի բնագավառում լիցենզիա տալու համար*	*7,310,812.50*	*7,645,862.50*	*-335,050.00*
1.4	(900005163234) *Փաստաթղթերի տրամադրում յուրաքանչյուր քննությունը ընդունելու համար*	*150.00*	*183.00*	*-33.00*
1.5	(900005165643, 900005166328, 900005166336, 900005166385, 900005166427, 900005166435, 900005166468, 900005166484, 900005167326, 900005167334, 900005167342 և 900005169025) *Օրենքով սահմանված դեպքերում ծանուցման ենթակա գործունեությամբ զբաղվելու համար*	*0.00*	*89,328.20*	*-89,328.20*
2	**Շահաբաժիններ բաժնետիրական ընկերություններում պետական կամ համայնքային մասնակցությունից,**	9,900,000.00	26,694,747.35	-16,794,747.35
2.1	(900005020012) *Բանկերում ազատ միջոցների դիմաց տոկոսավճար*	*9,900,000.00*	*26,694,747.35*	*-16,794,747.35*
3	**Պետության տված վարկերի օգտագործման դիմաց վճարներ, ընդամենը,** *այդ թվում՝*	8,033,280.20	7,755,480.72	277,799.48
3.1	(900005001459, 900005210126, 900005210134, 900005210142, 900005210167, 900005210183, 900005210191, 900005210217, 900005210225 և 900005210233) *Ռեզիդենտներին տրամադրված վարկերի օգտագործման տոկոսավճարներ*	*7,982,652.60*	*7,708,487.16*	*274,165.44*
3.2	(900005021028) *Ոչ ռեզիդենտներին տրամադրված վարկերի օգտագործման տոկոսավճարներ*	*50,627.60*	*46,993.56*	*3,634.04*
4	**Օրենքով և իրավական այլ ակտերով սահմանված պետական կամ համայնքի բյուջե մուտքեր**	0.00	217.55	-217.55
4.1	(900005280632 –Նախընտրական հիմնադրամ) *Այլ ոչ հարկային եկամուտներ*	*0.00*	*217.55*	*-217.55*
5	**Պաշտոնական տրանսֆերտներ օտարերկրյա պետություններից և միջազգային կազմակերպություններից տրամադրված**	0.00	6,248,409.97	-6,248,409.97
5.1	Օտարերկրյա պետություններից և միջազգային կազմակերպություններից տրամադրված	*0.00*	*6,248,409.97*	*-6,248,409.97*
1	*2*	*3*	*4*	*5*
6	**Պետական արժեթղթերի տեղաբաշխումից մուտքեր ընդամենը,** *այդ թվում՝*	191,801,515.40	302,185,780.26	-110,384,264.86

6.1	*(900005050019) Պետական գանձապետական պարտպատոմսերի տեղաբաշխումից մուտքեր*	*191,801,515.40*	*300,182,932.89*	*-108,381,417.49*
6.2	*(900005050027) Պետական արժեկտրոնային պարտպատոմսերի տեղաբաշխումից մուտքեր*	*0.00*	*2,002,847.37*	*-2,002,847.37*
7	**Արտաքին աղբյուրներից վարկերի ստացում**	0.00	35,106,768.09	-35,106,768.09
7.1	*Միջազգային կազմակերպություններից վարկերի ստացում*	*0.00*	*35,106,768.09*	*-35,106,768.09*
8	**Բյուջետային վարկերի ետ վերադարձ, ընդամենը,** *այդ թվում՝*	398,650.00	2,865,662.81	-2,467,012.81
8.1	*(900005052015) Ռեզիդենտներին տրամադրված վարկերի եւր վերադարձ*	0.00	2,497,795.61	*-2,497,795.61*
8.2	*(900005000956) Ոչ ռեզիդենտներին տրամադրված վարկերի եւր վերադարձ*	*398,650.00*	*367,867.20*	*30,782.80*
9	**Ներքին աղբյուրների վարկերի ետ վերադարձ**	4,455,104.00	3,455,104.00	1,000,000.00
9.1	*(900005550620) Կայունացման դեպոզիտային հաշվի օգտագործում*	*4,455,104.00*	*3,455,104.00*	*1,000,000.00*
10	**Պետական բյուջեի տարեսզկբի ազատ մնացորդ**	4,408,199.90	10.00	4,408,189.90
10.1	*(900005570214) Պետական բյուջեի ազատ մնացորդ հաշվեւրու տարվա հունվարի 1-ի դրությամբ*	*4,408,199.90*	*10.00*	*4,408,189.90*
11	**Վարկերի և փոխատվությունների ստացում (ուղղակի բյուջետային աջակցություն**	34,753,499.60	0.00	-34,753,499.60
11.1	*(900005061248) Վարկերի և փոխատվությունների ստացում (ուղղակի բյուջետային աջակցություն*	34,753,499.60	0.00	34,753,499.60
12	**Ծրագրային աջակցություն (արտաքին աղբյուրներ)**	*34,753,499.60*	*0.00*	*34,753,499.60*
12.1	*(900005061651) Ծրագրային աջակցություն (արտաքին աղբյուրներ)*	64,421,616.20	0.00	64,421,616.20
13	**Ժամանակավորապես ազատ միջոցներ ընդամենը,** *այդ թվում՝*	142,553,218.90	0.00	142,553,218.90
13.1	*(900005061669) Ժամանակավորապես ազատ միջոցներ (ներքին աղբյուրներ)*	*142,581,175.20*	*0.00*	*142,581,175.20*
13.2	*(900005000683) Արտաբյուջետային հաշվի ժամանակավորապես ազատ միջոցներ (ներքին աղբյուրներ)*	*-27,956.30*	*0.00*	*-27,956.30*

6. ԱՆՀԱՄԱՊԱՏԱՍԽԱՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ ԳՐԱՌՈՒՄ

6.1 Նախարարության 2022թ. բյուջեի ինն ամիսների Ծախսային ուղղություն 4-ի

«Աշխատողների աշխատավարձեր և հավելավճարներ» (411100) հոդվածում արձանագրված 1,216,459.52 հազ. դրամի դրամարկղային ծախսի, «Client-Treasury» համակարգում առկա համապատասխան տեղեկատվության, ինչպես նաև՝ տվյալ ժամանակահատվածի համար Նախարարության կողմից հաշվեքննողի հարցմանն ի պատասխան տրամադրված տեղեկատվության համադրումից և վերլուծությունից պարզվեց, որ առկա է 283,028.43 հազ. դրամի տարբերություն, ինչը հիշատակված հոդվածից Նախարարության կողմից հաշվարկված և վճարված պարգևատրման գումարն է:

Առկա է անհամապատասխանություն ՀՀ ֆինանսների և էկոնոմիկայի նախարարի 2007թ. հունվարի 9-ի «Հայաստանի Հանրապետության բյուջետային և հանրային հատվածի հաշվապահական հաշվառման դասակարգումները և դրանց կիրառման ցուցումները հաստատելու մասին» թիվ 5-Ն հրամանի թիվ 16 «Դասակարգման կիրառման ցուցումներ» հավելվածի դրույթների հետ: Համաձայն հավելվածի (411100) «Աշխատողների աշխատավարձեր և հավելավճարներ» սինթետիկ հաշիվը ներառում է հիմնական և ժամանակավոր աշխատողներին վճարվող հիմնական աշխատավարձը, արտաժամյա, գիշերային ժամերին և հանգստյան օրերին կատարված աշխատանքի դիմաց հավելավճարները, տարեկան հավելյալ վճարները: (411200) «Պարգևատրումներ, դրամական խրախուսումներ և հատուկ վճարներ» սինթետիկ հաշիվը ներառում է պարգևատրումները և դրամական խրախուսումները:

7. ԽԵՂԱԹՅՈՒՐՈՒՄՆԵՐԻ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ ԳՐԱՌՈՒՄՆԵՐ

7.1 Սույն ընթացիկ եզրակացության 6.1 ենթակետի անհամապատասխանությունը հանգեցրել է Նախարարության 2022թ. ինն ամիսների բյուջեի կատարողականի վերաբերյալ

հաշվետվությունում «Աշխատողների աշխատավարձեր և հավելավճարներ» (411100) և «Պարգևատրումներ, դրամական խրախուսումներ և հատուկ վճարներ» (411200) հոդվածների 283,028.43 հազ. դրամի չափով խեղաթյուրման:

8. ՀԵՏՀՍԿՈՂԱԿԱՆ ԳՈՐԾԸՆԹԱՑՆԵՐ

ԱՆՀԱՄԱՊԱՏԱՍԽԱՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ, ԽԵՂԱԹՅՈՒՐՈՒՄՆԵՐԻ ՎԵՐԱՅՄԱՆ, ԱՌԱՋԱՐԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԻՐԱԿԱՆԱՑՄԱՆ ԵՎ ԸՆԹԱՑԻԿ ԵԶՐԱԿԱՑՈՒԹՅԱՆԸ ՎԵՐԱԲԵՐՈՂ ԱՅԼ ԳՐԱՎՈՐ ՏԵՂԵԿԱՏՎՈՒԹՅԱՆ ՏՐԱՄԱԴՐՄԱՆ ՁԵՎԱՉԱՓ

Թվով	Առաջարկություններ	Ընդունելի է / Ընդունելի չէ	Կատարման է/ Ընդունելի չէ	Հիմնավորումներ *(Նախարարության 2022թ հոկտեմբերի 24-ի թիվ 01/17-1/18379-2022 գրություն)*
1	Միջոցառումներ ձեռնարկել ՀՀ կառավարության 2017թ. մայիսի 4-ի «Գնումների գործընթացի կազմակերպման կարգը հաստատելու և ՀՀ կառավարության 2011 թվականի փետրվարի 10-ի թիվ 168-Ն որոշումն ուժը կորցրած ճանաչելու մասին» թիվ 526-Ն որոշման 7-րդ բաժնի 43-րդ կետի 2-րդ ենթակետի պահանջներով սահմանված «Մեկ անձից գնում» ընթացակարգով կազմակերպված գնման ընթացքում Տեղեկագրում հանձնաժողովի քարտուղարի և գնահատող հանձնաժողովի՝ հայտերի բացման և գնահատման նիստին ներկա անդամների կողմից ստորագրված շահերի բախման բացակայության մասին հայտարարությունների բնօրինակներից արտատպված տարբերակների հրապարակման համար:	*Ընդունելի չէ*		Հաշվեքննության օբյեկտն առաջարկությանը արձագանքել է մասամբ, հաշվեքննողները ներկայացրել են մեկնաբանություն: (տես՝ Հավելված 4):
2	Իրականացնել անհրաժեշտ քայլեր «Մեկ անձից գնում» ընթացակարգով կատարված գնումների ընթացքում ծառայությունների մատուցման և պատասխանատու ստորաբաժանման կողմից գնման հայտերի կազմման և հաստատման, գնման հրավերները հնարավոր մասնակիցներին ուղարկման, ինչպես նաև «Գնանշման հարցում» ընթացակարգով պայմանագրով և ժամանակացույցով սահմանված մատուցվող ամսական ծառայության դիմաց վճարումների մասին ՀՀ գնումների օրենսդրությամբ սահմանված ընթացակարգերի, ինչպես նաև՝ պայմանագրով ստանձնած իրավունքների, պարտականությունների և պատասխանատվության գործիքների պահանջների պահպանման ուղղությամբ:	*Ընդունելի չէ*		Հաշվեքննության օբյեկտն առաջարկությունը չի ընդունել, հաշվեքննողները ներկայացրել են մեկնաբանություններ: (տես՝ Հավելված 5):
3	Քննարկել և անհրաժեշտ քայլեր ձեռնարկել ընթացիկ հաշվային տեղեկատվության և ամփոփ բյուջետային հաշվետվությունների թվային տվյալների միջև առաջացող արժանահավատության և ճշգրտության չափորոշիչների կիրարկման և կանոնակարգման ուղղությամբ:	*Ընդունելի չէ*		Հաշվեքննության օբյեկտն առաջարկությունը չի ընդունել, հաշվեքննողները ներկայացրել են մեկնաբանություններ: (տես՝ Հավելված 6):

9. ԱՌԱՋԱՐԿՈՒԹՅՈՒՆ

Առաջարկվում է Նախարարությանը.

9.1 Բյուջեի կատարողականի վերաբերյալ հաշվետվությունում արտացոլված պարգևատրման գումարը Ծախսային ուղղություն 4-ի (411100) «Աշխատողների աշխատավարձեր և հավելավճարներ» հոդվածի փոխարեն ներառել (411200) «Պարգևատրումներ, դրամական խրախուսումներ և հատուկ վճարներ» հոդվածում:

ՀՀ ՀԱՇՎԵՔՆՆԻՉ ՊԱԼԱՏԻ ԱՆԴԱՄ Ե. ՍՈՂՈՄՈՆՅԱՆ

ՀՀ հաշվեքննիչ պալատի չորրորդ վարչության պետ Ա. Ռուբենյան

10. ՀԱՎԵԼՎԱԾՆԵՐ

Հավելված 1

Նախարարության 2022թ. բյուջեի ինն ամիսների Ծախսային 1,2,3,4 ուղղությունների պլանի և ճշտված պլանի տարբերությունների վերաբերյալ

(հազ. դրամ)

Թիվ	Ըստ ուղղություն-ների	2022թ. ինն ամիսների **պլան**	Փոփոխություններ (+,-)						2022թ. ինն ամիսների **ճշտված պլան**
			ՀՀ կառավարության որոշումներով		*Վերադասի կողմից վերաբաշխման միջոցով*		Ընդամենը՝		
			Գումարը (+,-)	*%*	*Գումարը*	*%*	*Գումարը (+,-)*	*%*	
1	Ծախսային ուղղություն 1	68,341,238.10	0.0	*0.0*	*0.0*	*0.0*	0.0	*0.0*	68,341,238.10
2	Ծախսային ուղղություն 2	76,434,393.60	0.0	*0.0*	-108,000.00	*0.14*	-108,000.00	*0.14*	76,326,393.60
3	Ծախսային ուղղություն 3	48,224,156.00	0.0	*0.0*	*0.0*	*0.0*	0.0	*0.0*	48,224,156.00
4	Ծախսային ուղղություն 4	1,792,132.10	+7,350.00	*0.41*	+800.00	*0.04*	+8,150.00	*0.41*	1,800,282.10
Ընդամենը՝ ՄԻՋՈՑԱՌՈՒՄ-ՆԵՐ		194,791,919.80	+7,350.00	*0.004*	-107,200.00	*0.06*	-99,850.00	*0.051*	194,692,069.80

Հավելված 2

Նախարարության Ծախսային 1,2,3,4 ուղղությունների 2022թ. ինն ամիսների ճշտված պլանի նկատմամբ դրամարկղային ծախսի տարբերությունների պատճառների վերաբերյալ

(հազ. դրամ)

Թիվ	Ծախսային ուղղություն-ներ	2022թ. ինն ամիսներ			Պատճառներ
		Ճշտված պլան	Դրամարկղա-յին ծախս	Տարբերու-թյուն	
1	Ծախսային ուղղություն 1	76,326,393.60	72,378,249.54	3,948,144.06	Կանխատեսվածի հանդեպ փաստացի եկամտաբերության տարբերություն:
2	Ծախսային ուղղություն 2	68,341,238.10	59,801,427.72	8,539,810.39	• Արտարժույթների նկատմամբ ՀՀ դրամի կանխատեսումային և փաստացի ձևավորված փոխարժեքների տարբերություն • 6-ամսյա ԱՄՆ դոլարի LIBOR, 6-ամսյա EURIBOR և SDR տոկոսադրույքի կանխատեսումային և 2022թ.առաջին կիսամյակի վճարումների համար կիրառված փաստացի դրույքաչափերի տարբերություն, 2021 թվականին և 2022թ. ինն ամիսների ընթացքում մի շարք վարկերի գծով մասհանումների պլանային ցուցանիշի էական թերակատարում, • SDR-ի ԱՄՆ դոլարի նկատմամբ կանխատեսումային և փաստացի ձևավորված փոխարժեքի տարբերություն, • Արտարժույթների նկատմամբ ՀՀ դրամի կանխատեսումային և փաստացի ձևավորված փոխարժեքների տարբերություն:
3	Ծախսային ուղղություն 3	48,224,156.00	48,224,156.00	---	---
4	Ծախսային ուղղություն 4	1,800,282.10	1,700,482.44	99,799.66	Տնտեսում, վճարում ըստ սահմանված ժամանակացույցի, վճարում հաջորդ եռամսյակում (ծախսը հիմնավորող փաստաթղթերը ներկայացնելուց հետո), ծառայության ձեռքբերման ընթացակարգում գտնվելու և վճարումը 2022թ. հոկտեմբեր ամսին կամ չորրորդ եռամսյակում կատարելու հանգամաքններով պայմանավորված:
	Ընդամենը՝	194,692,069.80	182,104,315.69	12,587,754.11	---

Հավելված 3

Նախարարության Ծախսային 1,2,3,4 ուղղությունների 2022թ. պետական բյուջեի ինն ամիսների կատարողականների վերաբերյալ

(հազ. դրամ)

Թիվ	Ծախսային ուղղություններ	Տարեկան ճշտված պլան *(հազ. դրամ)*	Հաշվետու ժամանակաշրջանի		Կատարողական (%) ըստ՝	
			Ճշտված պլան *(հազ. դրամ)*	Դրամարկղային ծախս *(հազ. դրամ)*	Հաշվետու ժամանակա-շրջանի ճշտված պլանի	Տարեկան ճշտված պլանի
1	Ծախսային ուղղություն 1	82,055,511.90	68,341,238.10	59,801,427.71	87.5	72.9
2	Ծախսային ուղղություն 2	131,688,563.00	76,326,393.60	72,378,249.54	94.8	55.0
3	Ծախսային ուղղություն 3	64,298,874.70	48,224,156.00	48,224,156.00	100.0	75.0
4	Ծախսային ուղղություն 4	2,603,408.10	1,800,282.10	1,700,482.44	94.5	65.3
Ընդամենը՝		280,646,357.70	194,692,069.80	182,104,315.69	93.5	64.9

Հավելված 4

Նախարարության 2022 թվականի պետական բյուջեի վեց ամիսների կատարման ընթացիկ եզրակացության առաջարկության վերաբերյալ

Թիվ	Առաջարկության բովանդակություն	**Հաշվեքննության օբյեկտի արձագանք** *(Նախարարության 2022թ հոկտեմբերի 24-ի թիվ 01/17-1/18379-2022 գրություն)* **և հաշվեքննողների մեկնաբանություն**
7.1	Միջոցառումներ ձեռնարկել ՀՀ կառավարության 2017թ. մայիսի 4-ի «Գնումների գործընթացի կազմակերպման կարգը հաստատելու և ՀՀ կառավարության 2011 թվականի փետրվարի 10-ի թիվ 168-Ն որոշումն ուժը կորցրած ճանաչելու մասին» թիվ 526-Ն որոշման 7-րդ բաժնի 43-րդ կետի 2-րդ ենթակետի պահանջներով սահմանված «Մեկ անձից գնում» ընթացակարգով կազմակերպված գնման ընթացքում Տեղեկագրում հանձնաժողովի քարտուղարի և գնահատող հանձնաժողովի՝ հայտերի բացման և գնահատման նիստին ներկա անդամների կողմից ստորագրված շահերի բախման բացակայության մասին հայտարարությունների բնօրինակներից արտատպված տարբերակների հրապարակման համար:	**Հաշվեքննության օբյեկտի արձագանք.** «Մեկ անձից գնում» ընթացակարգով կազմակերպված գնման ընթացքում հանձնաժողովի քարտուղարի և գնահատող հանձնաժողովի՝ հայտերի բացման և գնահատման նիստին ներկա անդամների կողմից ստորագրված շահերի բախման բացակայության մասին հայտարարությունների բնօրինակներից արտատպված տարբերակների՝ «Procurement.am» տեղեկագրում հրապարակման մասով Հաշվեքննության օբյեկտի արձագանքը բացակայում է: Մնացածի մասով՝ «…Հայտնում ենք, որ համաձայն ՀՀ քաղաքացիական օրենսգրքի 441-րդ հոդվածի 2-րդ կետի՝ Կողմերն իրավունք ունեն սահմանելու, որ իրենց կնքած պայմանագրի պայմանները կիրառվում են մինչև պայմանագիր կնքելն իրենց միջև ծագած հարաբերությունների նկատմամբ:» **Հաշվեքննողների մեկնաբանություն.** Հաշվեքննության օբյեկտն առարկություն չի ներկայացրել, տրամադրել է բացատրություն, որը հաշվեքննողների կողմից արձանագրված անհամապատասխանության բովանդակության հետ առընչություն չունի: Վերը հիշատակված ծածկագրերով «Մեկ անձից գնում» ընթացակարգով կատարված գնումները պետք է իրականացվեին (ծառայությունները մատուցվեին) ՀՀ գնումները կարգավորող օրենսդրությանը համապատասխան՝ պատասխանատու ստորաբաժանման կողմից գնման հայտերի կազմվելուց և հաստատվելուց, գնման հրավերները հնարավոր մասնակիցներին ուղարկվելուց, մասնակցի կողմից գնային առաջարկ ստանալուց և գնահատող հանձնաժողովի (կամ պատասխանատու ստորաբաժանման ղեկավարի) կողմից գնահատվելուց հետո: Նշված գործողությունները սահմանված են ՀՀ կառավարության 2017թ. մայիսի 4-ի «Գնումների գործընթացի կազմակերպման կարգը հաստատելու և ՀՀ կառավարության 2011 թվականի փետրվարի 10-ի թիվ 168-Ն որոշումն ուժը կորցրած ճանաչելու մասին» թիվ 526-Ն որոշման 5-րդ «Գնման գործընթացի կազմակերպում» բաժնի 21-րդ կետի 1-ին, 7-րդ «Պայմանագրի կնքումը» բաժնի 34-րդ կետի 2-րդ, 10-րդ «Մեկ անձից գնումների կիրարկման կարգը» բաժնի 71-րդ կետի 3-րդ ենթակետերով, ինչպես նաև 6-րդ «Գնահատող հանձնաժողովը» բաժնի 30-րդ կետով:

Հավելված 5

Նախարարության 2022 թվականի պետական բյուջեի վեց ամիսների կատարման ընթացիկ եզրակացության առաջարկության վերաբերյալ

Թիվ	Առաջարկության բովանդակություն	Հաշվեքննության օբյեկտի արձագանքներ և հաշվեքննողների մեկնաբանություններ
7.2	Իրականացնել անհրաժեշտ քայլեր «Մեկ անձից գնում» ընթացակարգով կատարված գնումների ընթացքում ծառայությունների մատուցման և պատասխանատու ստորաբաժանման կողմից գնման հայտերի կազմման և հաստատման, գնման հրավերները հնարավոր մասնակիցներին ուղարկման, ինչպես նաև «Գնանշման հարցում» ընթացակարգով պայմանագրով և ժամանակացույցով սահմանված մատուցվող ամսական ծառայության դիմաց վճարումների մասին ՀՀ գնումների օրենսդրությամբ սահմանված ընթացակարգերի, ինչպես նաև՝ պայմանագրով ստանձնած իրավունքների, պարտականությունների և պատասխանատվության գործիքների պահանջների պահպանման ուղղությամբ:	**Հաշվեքննության օբյեկտի արձագանք 1** «…Հայտնում ենք, որ համաձայն «ՀՀ ՖՆ-ԳՀԾՁԲ-22/1» ծածկագրով՝ պետության կարիքների համար մալուխային հեռուստատեսության ծառայությունների մատուցման պետական գնման պայմանագրի (Այսուհետ՝ Պայմանագիր) 3.1 կետի՝ մատուցված ծառայությունն ընդունվում է Պատվիրատուի և Կատարողի միջև հանձնման-ընդունման արձանագրության ստորագրմամբ: Ծառայությունը Պատվիրատուին հանձնելու փաստը ֆիքսվում է Պատվիրատուի և Կատարողի միջև երկկողմ հաստատված փաստաթղթով՝ նշելով փաստաթղթի կազմման ամսաթիվը: Մինչև պայմանագրով ծառայության մատուցման համար նախատեսված օրը ներառյալ Կատարողը Պատվիրատուին է տրամադրում իր կողմից ստորագրված՝ ծառայությունը Պատվիրատուին հանձնելու փաստը ֆիքսող փաստաթուղթը: Համաձայն Պայմանագրի 3.2 կետի՝ Եթե մատուցված ծառայությունը համապատասխանում է պայմանագրի պայմաններին, Պատվիրատուն պայմանագրի 2.1 կետում նշված փաստաթղթերը ստանալու օրվան հաջորդող աշխատանքային օրվանից հաշված 15 աշխատանքային օրվա ընթացքում ստորագրում և էլեկտրոնային գնումների armeps համակարգի միջոցով Կատարողին է տրամադրում իր կողմից ստորագրված հանձնման-ընդունման արձանագրությունը և դրա ստորագրման համար հիմք հանդիսացած դրական եզրակացությունը: Պայմանագրում չկա ժամկետային սահմանափակում Կատարողի համար, որով Կատարողը պարտավոր կլիներ որոշակի ժամանակահատվածի համար պարտադիր կերպով առանձին հանձնման-ընդունման արձանագրություն և ակտ ներկայացնելու Պատվիրատուին: Քանի որ համաձայն պայմանագրի 7.2 կետի՝ դրամական միջոցների փոխանցումը կատարվում է հանձման-ընդունման արձանագրության հիման վրա, ապա մինչև 18.10.2022թ. (Կատարողի կողմից ներկայացված առաջին հանձնման-ընդունման արձանագրության օրը) տվյալ պայմանագրի շրջանակներում չէին կարող լինել դրամարկղային և փաստացի ծախսեր, «Armeps.am» համակարգում չէին կարող տեղադրված լինել հանձնման-ընդունման արձանագրություններ, ինչպես նաև այլ կերպ չէր կարող ծառայության մատուցման կամ չմատուցման վերաբերյալ որևէ տեղեկատվություն հրապարակված լինել:» **Հաշվեքննողների մեկնաբանությունը.** Հաշվեքննողները, ի լրումն արձանագրվածի, փաստում են նաև, որ համաձայն «ՀՀ ՖՆ-ԳՀԾՁԲ-22/1» ծածկագրով կնքված պայմանագրի հավելված 1-ի ծառայության մատուցումն ամսական է՝ 24 ամիս ընդհանուր սահմանված ժամկետով, ինչպես նաև պայմանագրի հավելված 2-ով («Վճարման ժամանակացույց») 2022թ. առաջին կիսամյակի ավարտի դրությամբ նախատեսված էր աճողական կարգով վճարել 118,750.0 ՀՀ դրամ: Հիշատակված ծառայության մատուցման վերաբերյալ 18.10.2022թ. կազմվել է «Պայմանագրի կամ դրա մի մասի կատարման արդյունքների հանձնման-ընդունման» թիվ 1 արձանագրությունը և մատակարարի կողմից դուրս է գրվել «Ա 5458920194» հարկային հաշիվը: Համաձայն վերոնշյալ հարկային հաշվի վճարման ենթակա 162,500.0 ՀՀ դրամ գումարը մեկ ամսվա ամսական վարձավճար է՝ մատուցված ծառայության դիմաց (որպես մատակարարման ամսաթիվ նշված է 30.09.2022թ.): «Պայմանագրի կամ դրա մի մասի կատարման արդյունքների հանձնման-ընդունման» թիվ 1 արձանագրության մեջ մատուցվող ծառայության դիմաց վարձավճարը ևս բնութագրվում է որպես ամսական, սակայն մատուցված ծառայության ժամկետ է նշվում 15.03.2022-30.09.2022թթ. ժամանակահատվածը (6,5 ամիս): Նշված դեպքում Պատվիրատուն չի օգտվել գնումների մասին ՀՀ օրենսդրությամբ և կնքված պայմանագրով ստանձնած իրեն վերապահված իրավունքներից: **Հաշվեքննության օբյեկտի արձագանք 2** «…Հայտնում ենք, որ համաձայն «ՀՀ ՖՆ-ԳՀԾՁԲ-22/1» ծածկագրով՝ պետության կարիքների համար մալուխային հեռուստատեսության ծառայությունների մատուցման պետական գնման պայմանագրի (Այսուհետ՝ Պայմանագիր) 3.1 կետի՝ մատուցված ծառայությունն ընդունվում է Պատվիրատուի և Կատարողի միջև հանձնման-

		ընդունման արձանագրության ստորագրմամբ: Ծառայությունը Պատվիրատուին հանձնելու փաստը ֆիքսվում է Պատվիրատուի և Կատարողի միջև երկկողմ հաստատված փաստաթղթով՝ նշելով փաստաթղթի կազմման ամսաթիվը: Մինչև պայմանագրով ծառայության մատուցման համար նախատեսված օրը ներառյալ Կատարողը Պատվիրատուին է տրամադրում իր կողմից ստորագրված՝ ծառայությունը Պատվիրատուին հանձնելու փաստը ֆիքսող փաստաթուղթը: Համաձայն Պայմանագրի 3.2 կետի՝ Եթե մատուցված ծառայությունը համապատասխանում է պայմանագրի պայմաններին, Պատվիրատուն պայմանագրի 2.1 կետում նշված փաստաթղթերը ստանալու օրվան հաջորդող աշխատանքային օրվանից հաշված 15 աշխատանքային օրվա ընթացքում ստորագրում և էլեկտրոնային գնումների armeps համակարգի միջոցով Կատարողին է տրամադրում իր կողմից ստորագրված հանձնման-ընդունման արձանագրությունը և դրա ստորագրման համար հիմք հանդիսացած դրական եզրակացությունը: Պայմանագրում չկա ժամկետային սահմանափակում Կատարողի համար, որով Կատարողը պարտավոր կլիներ որոշակի ժամանակահատվածի համար պարտադիր կերպով առանձին հանձնման-ընդունման արձանագրություն և ակտ ներկայացնելու Պատվիրատուին: Քանի որ համաձայն պայմանագրի 7.2 կետի՝ դրամական միջոցների փոխանցումը կատարվում է հանձնման-ընդունման արձանագրության հիման վրա, ապա մինչև 18.10.2022թ. (Կատարողի կողմից ներկայացված առաջին հանձնման-ընդունման արձանագրության օրը) տվյալ պայմանագրի շրջանակներում չէին կարող լինել դրամարկղային և փաստացի ծախսեր, «Armeps.am» համակարգում չէին կարող տեղադրված լինել հանձնման-ընդունման արձանագրություններ, ինչպես նաև այլ կերպ չէր կարող ծառայության մատուցման կամ չմատուցման վերաբերյալ որևէ տեղեկատվություն հրապարակված լինել:» **Հաշվեքննողների մեկնաբանություն.** Հաշվեքննողները, ի լրումն արձանագրվածի, փաստում են նաև, որ համաձայն «ՀՀ ՖՆ-ԳՀԾՁԲ-22/1» ծածկագրով կնքված պայմանագրի հավելված 1-ի ծառայության մատուցումն ամսական է՝ 24 ամիս ընդհանուր սահմանված ժամկետով, ինչպես նաև պայմանագրի հավելված 2-ով («Վճարման ժամանակացույց») 2022թ. առաջին կիսամյակի ավարտի դրությամբ նախատեսված էր աճողական կարգով վճարել 118,750.0 ՀՀ դրամ: Հիշատակված ծառայության մատուցման վերաբերյալ 18.10.2022թ. կազմվել է «Պայմանագրի կամ դրա մի մասի կատարման արդյունքների հանձնման-ընդունման» թիվ 1 արձանագրությունը և մատակարարի կողմից դուրս է գրվել «Ա 5458920194» հարկային հաշիվը: Համաձայն վերոնշյալ հարկային հաշվի վճարման ենթակա 162,500.0 ՀՀ դրամ գումարը մեկ ամսվա ամսական վարձավճար է՝ մատուցված ծառայության դիմաց (որպես մատակարարման ամսաթիվ նշված է 30.09.2022թ.): «Պայմանագրի կամ դրա մի մասի կատարման արդյունքների հանձնման-ընդունման» թիվ 1 արձանագրության մեջ մատուցվող ծառայության դիմաց վարձավճարը ևս բնութագրվում է որպես ամսական, սակայն մատուցված ծառայության ժամկետ է նշվում 15.03.2022-30.09.2022թթ. ժամանակահատվածը (6,5 ամիս): Նշված դեպքում Պատվիրատուն չի օգտվել գնումների մասին ՀՀ օրենսդրությամբ և կնքված պայմանագրով ստանձնած իրեն վերապահված իրավունքներից:

Հավելված 6

Նախարարության 2022 թվականի պետական բյուջեի վեց ամիսների կատարման ընթացիկ եզրակացության առաջարկության վերաբերյալ

Թիվ	**Առաջարկության բովանդակություն**	**Հաշվեքննության օբյեկտի արձագանքներ և հաշվեքննողների մեկնաբանություններ**
7.3	Քննարկել և անհրաժեշտ քայլեր ձեռնարկել ընթացիկ հաշվային տեղեկատվության և	**Հաշվեքննության օբյեկտի արձագանք 1.** «…Հայտնում ենք, որ արտացոլված «**760,445.9** հազ. դրամ» ցուցանիշը իրենից ենթադրում է (411100) հոդվածից կատարված դրամարկղային ծախս՝ ուղղված աշխատակիցների հաշվարկային

	ամփոփ բյուջետային հաշվետվությունների թվային տվյալների միջև առաջացող արժանահավատության և ճշգրտության չափորոշիչների կիրարկման և կանոնակարգման ուղղությամբ:	վարձատրությանը: Ձեր կողմից նշված «**142,803.2** հազ. դրամ» ցուցանիշը վերոնշյալ հաշվարկային թվի մեջ հանդիսանում է աշխատակիցներին վճարված զուտ պարգևավճար՝ առանց հարկերի, սակայն իրականում հաշվարկային պարգևատրումը կազմում է «**187,010.8** հազ. դրամ», որոնց տարբերությունը «**44,207.6** հազ. դրամ» է, ինչը էականորեն խեղաթյուրում է իրական հաշվարկված և վճարված պարգևավճարը, ինչպես նաև մյուս եկամուտները՝ այդ հոդվածից: Անդրադառնալով նույն պարբերության վերջում ՀՀ ֆինանսների և էկոնոմիկայի նախարարի 2007 թվականի հունվարի 9-ի «ՀՀ բյուջետային և հանրային հատվածի հաշվապահական հաշվառման դասակարգումները և դրանց կիրառման ցուցումները հաստատելու մասին» թիվ 5-ն հրամանի թիվ 16 «Դասակարգման կիրառման ցուցումներ» հավելվածի և ՀՀ ֆինանսների նախարարի 2015 թվականի ապրիլի 9-ի «Հանրային հատվածի կազմակերպություններում հաշվապահական հաշվառման մասին հաշվային պլանը և դրա կիրառման հրահանգը հաստատելու մասին» թիվ 207-Ն հրամանի հավելվածի պահանջներին անհամապատասխանության մասին եզրահանգմանը, հարկ ենք համարում ընդգծել, որ «Հանրային ծառայության մասին» օրենքով սահմանված պետական պաշտոն և պետական ծառայության պաշտոն զբաղեցնող անձանց, պետական մարմինների կազմում գործող ծրագրեր իրականացնող պետական հիմնարկների աշխատողների վարձատրության սկզբունքները, նրանց հիմնական և լրացուցիչ աշխատավարձերի, պարգևատրման, դրամական օգնության կազմակերպման և վարձատրության հետ կապված այլ հարաբերությունները կարգավորվում են «Պետական պաշտոններ և պետական ծառայության պաշտոններ զբաղեցնող անձանց վարձատրության մասին» օրենքով: Պետական պաշտոն և պետական ծառայության պաշտոն զբաղեցնող անձանց աշխատավարձը կազմված է Օրենքով սահմանված հիմնական աշխատավարձից, լրացուցիչ աշխատավարձից և պարգևատրումներից: Լրացուցիչ աշխատավարձը ներառում է հավելումները և հավելավճարները: Պետական պաշտոն և պետական ծառայության պաշտոն զբաղեցնող անձանց պարգևատրումը կարող է իրականացվել ՀՀ պետական բյուջեով նախատեսված պարգևատրման ֆոնդից, աշխատավարձի ֆոնդի տնտեսված միջոցներից, տվյալ մարմնի աշխատանքների փորձարարական կազմակերպման համար օպտիմալացված միջոցներից, ինչպես նաև օրենքով չարգելված այլ աղբյուրներից Պետական ծառայողների պարգևատրման ***աղբյուրները***, չափերը և կարգը սահմանված են Օրենքի 22-րդ հոդվածով, որը, ի թիվս այլնի, սահմանում է, որ պետական ծառայողին պաշտոնի նշանակելու իրավասություն ունեցող կամ ՀՀ օրենքներով սահմանված համապատասխան լիազորություններով օժտված այլ պաշտոնատար անձը հատուկ առաջադրանքների և(կամ) որակյալ աշխատանքի կատարման համար պետական ծառայողներին կարող է պարգևատրել ***աշխատավարձի ֆոնդի տնտեսված միջոցներից և (կամ) օրենքով չարգելված այլ աղբյուրներից:*** Խնդրո առարկա հարաբերություններում Նախարարության գործողությունները համապատասխանել են այդ հարաբերությունները կարգավորող նորմատիվ իրավական ակտի պահանջներին, հետևաբար այս մասով որևէ անհամապատասխանություն չի կարող արձանագրվել: Ինչ վերաբերում է ՀՀ ֆինանսների և էկոնոմիկայի նախարարի 2007 թվականի հունվարի 9-ի թիվ 5-ն հրամանի, ինչպես նաև ՀՀ ֆինանսների նախարարի 2015 թվականի ապրիլի 9-ի թիվ 207-Ն հրամանի պահանջների ենթադրյալ խախտումներին, ապա անհրաժեշտ է նկատի ունենալ, որ իրավական հակասությունների (իրավական կոլիզիաների) և օրենսդրական բացերի դեպքում իրավական ակտերի նորմերի կիրառման և մեկնաբանման հետ կապված հարաբերությունները կարգավորված են «Նորմատիվ իրավական ակտերի մասին» օրենքով, որի 40-րդ հոդվածի 1-ին մասը սահմանում է, որ նորմատիվ իրավական ակտերի նորմերի միջև կոլիզիաների դեպքում, ըստ հերթականության, կիրառվում են հետևյալ կանոնները, ընդ որում, յուրաքանչյուր հաջորդ կանոնը կիրառվում է, եթե կիրառելի չէ նախորդ կանոնը՝ 1) ավելի բարձր իրավաբանական ուժ ունեցող նորմատիվ իրավական ակտի նորմը (...): Նման պայմաններում ակնհայտ է, որ «Պետական պաշտոններ և պետական ծառայության պաշտոններ զբաղեցնող անձանց վարձատրության մասին» օրենքի և վերը նշված ենթաօրենսդրական

		ակտերի միջև բոլոր կարծեցյալ և իրական հակասությունները պետք է լուծվեն հօգուտ առաջինի: Միաժամանակ հայտնում ենք, որ վերոնշյալ օրենքի 24-րդ հոդվածի 4-րդ մասով սահմանված է նաև հետևյալը՝ «Դրամական օգնությունը կարող է տրվել պետական ծառայողի (նրա մահվան դեպքում ընտանիքի անդամների) դիմումի կամ նրա անմիջական ղեկավարի զեկուցագրի հիման վրա, տվյալ մարմնի աշխատակազմի ղեկավարի կամ օրենքով սահմանված համապատասխան լիազորություններով օժտված պաշտոնատար անձի կողմից՝ աշխատավարձի ֆոնդի տնտեսված միջոցների առկայության դեպքում», ինչը նույնպես փաստում է այն մասին, որ դրամական օգնությունը կարող է տրվել (411100) հոդվածից:» **Հաշվեքննողների մեկնաբանությունը.** Արձանագրվածը վերաբերվում է ոչ թե պարգևատրման և/կամ դրամական օգնության տրամադրման իրավական կողմին, այլ, ընդամենը, «Աշխատողների աշխատավարձեր և հավելավճարներ» (411100) և «Պարգևատրումներ, դրամական խրախուսումներ և հատուկ վճարներ» (411200) հոդվածների միջև առաջացող հաշվային ընթացիկ և ամփոփ տեղեկատվության, հրապարակված հաշվետվություններում ամփոփված թվային տվյալների արժանահավատությանը, իրավասությանն ու ճշգրտությանը՝ հղում արված հրամանների պահանջներին համապատասխան: Հաշվեքննողների կարծիքով խնդիրը վերբերվում է միջհոդվածային վերաբաշխմանը: **Հաշվեքննության օբյեկտի արձագանք 2.** «…Հայտնում ենք, որ «Հանրային հատվածի հաշվապահական հաշվառման մասին» ՀՀ օրենքի 10-րդ հոդվածի 3-րդ կետի և ՀՀ ֆինանսների նախարարի 2014թ. հոկտեմբերի 24-ի «Հանրային հատվածի հաշվապահական հաշվառման ստանդարտը հաստատելու մասին» թիվ 725-Ն հրամանի հավելվածի 2-44 կետերի պահանջներով նախատեսված է հաշվապահական հաշվառումն իրականացնել հաշվեգրման եղանակով, սակայն ֆինանսական հաշվետվությունների կազմման և ներկայացման վերաբերյալ կարգավորումները նշված իրավական ակտերում բացակայում են: Միաժամանակ հայտնում ենք, որ ՀՀ ֆինանսների նախարարի 2019թ.-ի մարտի 13-ի N 254-Ն հրամանով սահմանվում են պետական մարմինների կողմից ֆինանսական հաշվետվությունների կազմման և ներկայացման ընդհանուր պայմանները՝ մասնավորապես հաշվետվությունների դրամարկղային եղանակով կազմման դրույթները: Ամփոփելով վերոգրյալը՝ հայտնում ենք, որ ՀՀ ֆինանսների նախարարության կողմից հաշվապահական հաշվառումը իրականացվում է և հաշվեգրման և դրամարկղային եղանակներով, իսկ ֆինանսական հաշվետվությունները կազմվում են դրամարկղային եղանակով: Հետևաբար հաշվեքննության կողմից համադրության կատարումը և անհամապատասխանության արձանագրումը տեղին չէ:» **Հաշվեքննողների մեկնաբանությունը.** Հաշվեքննության օբյեկտի առարկությունները հաշվեքննողների կողմից ընդունվում են մասամբ: Հաշվապահական հաշվառման վարման և ֆինանսական հաշվետվությունների կազմումը հաշվեգրման, իսկ բյուջետային հաշվետվությունները՝ դրամարկղային եղանակով կազմելու հետևանքով, հանրությանը մատուցված հաշվային տեղեկատվությունը կարող է դիտարկվել որպես անարժանահավատ և ոչ ճշգրիտ: